

Juliusz Słowacki

Juliusz Słowacki

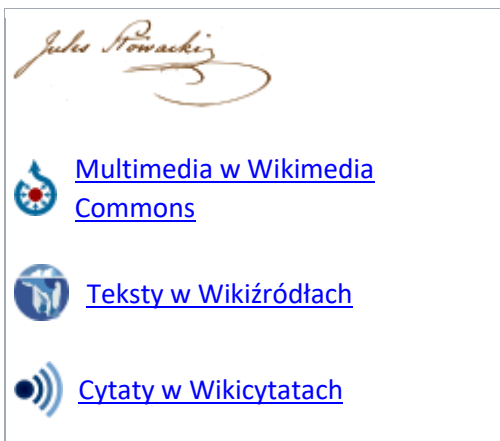

Rycina [Jamesa Hopwooda](#)

Data i miejsce urodzenia	4 września 1809 Krzemieniec
Data i miejsce śmierci	3 kwietnia 1849 Paryż
Narodowość	polska
Język	polski
Alma Mater	Uniwersytet Wileński
Dziedzina sztuki	literatura piękna
Epoka	romantyzm

Ważne dzieła

- [Kordian](#)
- [Beniowski](#)
- [Balladyna](#)

Juliusz Słowacki

Juliusz Słowacki herbu [Leliwa](#) (ur. [4 września 1809](#) w [Krzemieńcu](#), zm. [3 kwietnia 1849](#) w [Paryżu](#)^[1]) – polski [poeta](#), przedstawiciel [romantyzmu](#), [dramaturg](#) i [epistolograf](#).

Obok [Mickiewicza](#) i [Krasińskiego](#) określany jako jeden z [Wieszczów Narodowych](#). Twórca [filozofii genezyjskiej](#) (*pneumatycznej*), epizodycznie związany także z [mesjanizmem polskim](#), był też mistykiem. Obok Mickiewicza uznawany powszechnie za największego przedstawiciela [polskiego romantyzmu](#).

[Zygmunt Krasiński](#)

Utwory Słowackiego, zgodnie z duchem epoki i ówczesną sytuacją narodu polskiego, podejmowały istotne problemy związane z walką narodowowyzwoleńczą, z przeszłością narodu i przyczynami niewoli, ale także poruszały uniwersalne tematy [egzystencjalne](#). Jego twórczość wyróżniała się [mistycyzmem](#), wspaniałym bogactwem wyobraźni, poetyckich [przenośni](#) i języka. Jako liryk zasłynął pieśniami odwołującymi się do [Orientu](#), źródeł ludowych i [słowiańszczyzny](#). Był poetą nastrojów, mistrzem operowania słowem. Obok [Cypriana Kamila Norwida](#) i [Tadeusza Micińskiego](#) uważany za największego z mistyków polskiej poezji. Miał zresztą (i opisał je w *Raptularzu*^[2]) [doświadczenia mistyczne](#).

Wywarł ogromny wpływ na późniejszych poetów [Młodej Polski](#) i [dwudziestolecia międzywojennego](#), m.in. [Antoniego Langego](#), [Krzysztofa Kamila Baczyńskiego](#), [Jana Lechonia](#). 9 stycznia 2009 [Sejm Rzeczypospolitej Polskiej](#) ogłosił rok 2009 Rokiem Juliusza Słowackiego^[3].

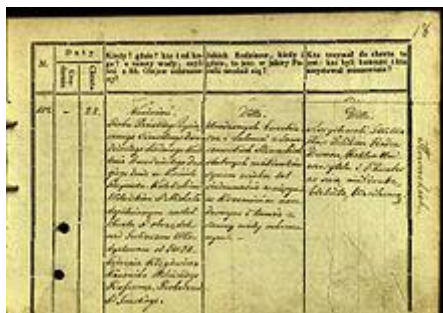
Spis treści

- [1Życiorys](#)
 - [1.1Lata młodości](#)
 - [1.2Emigracja](#)
 - [1.3Pogrzeb](#)
- [2Twórczość](#)
- [3Filozofia genezyjska](#)
 - [3.1Millenaryzm Słowackiego](#)
- [4Dzieła](#)
 - [4.1Wiersze](#)
 - [4.2Powieści poetyckie](#)

- [4.3Poematy](#)
- [4.4Dramaty](#)
- [5Interpretacje](#)
- [6Upamiętnienia](#)
- [7Zobacz też](#)
- [8Przypisy](#)
- [9Linki zewnętrzne](#)

Życiorys

Lata młodości

Metryka chrztu Słowackiego

[Euzebiusz Słowacki](#), ojciec poety

[Salomea Słowacka](#), matka poety

Juliusz Słowacki urodził się 4 września 1809 w [Krzemieńcu](#) w południowo-wschodniej części dawnej [Rzeczypospolitej](#) (obecnie miasto na [Ukrainie](#), w [obwodzie tarnopolskim](#)). Był synem [Euzebiusza Słowackiego](#), profesora literatury w [Liceum Krzemienieckim](#) i [Cesarskim Uniwersytecie Wileńskim](#), oraz [Salomei z Januszewskich](#). We wrześniu 1811 roku Słowaccy przenieśli się do [Wilna](#), gdzie po dwóch latach zmarł na [gruźlicę](#) ojciec Juliusza^[4]. Salomea Słowacka po przedwczesnej śmierci męża otrzymała [spadek](#) i wróciła wraz z synem do Krzemieńca^[4].

W 1818 dzięki licznym znajomościom wśród wysoko postawionych elit, Salomea wyszła po raz drugi za mąż, za lekarza [Augusta Bécu](#). Matka przyszłego poety prowadziła coś na kształt salonu literackiego, dzięki czemu Juliusz miał w dzieciństwie i wczesnej młodości szeroki kontakt z ówczesną elitą intelektualną, zwłaszcza z kręgu Cesarskiego Uniwersytetu Wileńskiego. Tym sposobem poznał m.in. Adama Mickiewicza przed jego deportacją z [Litwy](#) i [Ludwikę Śniadecką](#) – pierwszą, nieodwzajemnioną miłość. Po studiach prawniczych (w latach 1825–1828) w [Wilnie](#) wyjechał do Krzemieńca, gdzie kilka miesięcy przebywał z matką.

Nieistniejąca kamienica frontowa przy [ul. Elektoralej](#) 20 w Warszawie, gdzie w latach 1829–1831 mieszkał poeta

Kamień pamiątkowy w miejscu posesji przy [ul. Elektoralfnej](#) 20

W połowie lutego 1829 wyjechał z Krzemieńca do [Warszawy](#)^[4]. Zamieszkał w pałacyku Wicherta, będącym częścią posesji przy [ul. Elektoralfnej](#) 20^[5]. 30 marca objął posadę aplikanta w [Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu](#). Na początku 1830 w roczniku *Melitele* zadebiutował bezimiennie powieścią poetycką [Hugo](#). Po wybuchu [powstania listopadowego](#) poeta, niezdolny do służby z bronią w rękę, 9 stycznia 1831 podjął pracę w powstańczym Biurze Dyplomatycznym księcia [Adama Jerzego Czartoryskiego](#). Oburzyło go potępienie powstania przez papieża [Grzegorza XVI](#)^[6]. 8 marca opuścił Warszawę i przez [Wrocław](#) udał się do [Drezna](#). Wieczorem 25 lipca, w ramach [misji dyplomatycznej](#) zleconej przez powstańczy [Rząd Narodowy](#), wyruszył z pilnymi listami do polskich przedstawicieli w [Paryżu](#) i [Londynie](#). Jadąc przez [Lipsk](#), [Weimar](#), [Eisenach](#), [Fulde](#), [Frankfurt](#), [Moguncję](#), [Metz](#) i [Verdun](#), 31 lipca w południe dotarł do Paryża. Następnego dnia specjalnie wynajętym statkiem z [Calais](#) przepłynął do [Dover](#) i 3 sierpnia dotarł do Londynu^[7].

Emigracja

Pobyt w Londynie, który zachwyił Słowackiego, przeciągnął się do września. Przez wzburzone wody [Cieśniny Kaletańskiej](#) poeta wrócił na kontynent z zamiarem pozostania przez jakiś czas na emigracji we [Francji](#). W Paryżu ukazały się dwa tomy *Poezji* (1832) Słowackiego zawierające m.in. utwory [Jan Bielecki](#), [Maria Stuart](#) i [Żmija](#), które zyskały uznanie [polskiej emigracji](#)^[4].

Pod koniec 1832 Słowacki podjął decyzję o wyjeździe do [Szwajcarii](#). Było to spowodowane faktem, że poeta czuł się zawiedziony Paryżem, który oceniał znacznie gorzej od Londynu, zniechęcony stosunkami wśród polskiej emigracji, a także z powodu publikacji *Dziadów części III* (1832) Adama Mickiewicza, w której [August Bécu](#) (ojczym Słowackiego), symbolizowany przez postać *Doktora*, został przedstawiony w bardzo negatywnym świetle. 26 grudnia 1832 opuścił Paryż i osiadł nad [Jeziozem Genewskim](#), w Pâquis na przedmieściach [Genewy](#)^[4]. Czas poświęcał na pisanie, długie pobyty w bibliotekach, wycieczki łodzią po jeziorze i liczne spotkania towarzyskie. W tym czasie wydał trzeci tom *Poezji* (1833).

W 1834 wraz z polską rodziną Wodzińskich wyruszył na długą wyprawę w [Alpy](#). Statkiem przez Jezioro Genewskie dotarli do [Villeneuve](#), skąd wyruszyli w górę doliny [Rodanu](#). Na [mułach](#) pokonali góry, osiągając [Spiez](#), po czym statkiem przez jeziora [Thun](#) i [Brien](#)z dołynęli do słynnej kaskady [Giessbach](#). Stąd ponownie przez góry, przez [Grindelwald](#) i [masyw Gotharda](#) ze sławnym Teufelsbrücke nad rzeką [Reuss](#) osiągnęli [Jezioro Czterech Kantonów](#) z kapliczką [Wilhelma Tella](#).

Powrót nastąpił drogą kołową przez [Lucerne](#) i [Bern](#) do Genewy^[7]. Wycieczka ta zaowocowała wieloma wierszami, stanowiąc także tło dla poematu miłosnego pt. *W Szwajcarii*.

Tablica upamiętniająca miejsce zamieszkania Słowackiego we [Florencji](#)

W lutym 1836 Słowacki opuścił Szwajcarię. Z Genewy dotarł do [Marsylii](#), stamtąd parowcem przez morze do [Livorno](#), skąd dylżansem przez [Civitavecchia](#) do Rzymu. Tam nawiązał zażyłą przyjaźń z [Zygmuntem Krasińskim](#), który stał się pierwszym wnikliwym krytykiem twórczości Słowackiego^[8]. Trzy miesiące później wyjechał do [Neapolu](#), a stamtąd do [Sorrento](#).

Od sierpnia 1836 do czerwca 1837 podróżował po [Grecji](#), [Egipcie](#), [Palestynie](#) i [Syrii](#). Po czym zatrzymał się we [Florencji](#), nawiązując znajomość z księżną [Karoliną](#) córką [Józefa Bonapartego](#)^[4].

W końcu osiadł na stałe w [Paryżu](#). Poznał tam [Joannę Bobrową](#), która została jego żoną^[4]. W czerwcu 1842 wstąpił do [Koła Sprawy Bożej](#) założonego przez [Andrzeja Towiańskiego](#) w Nanterre pod Paryżem, z którego odszedł w listopadzie 1843 manifestując niezgodę na zasady panujące wśród towiańczyków (zakaz pisania, wzajemna spowiedź, uległość wobec Rosji). W kole działał [Mickiewicz](#) i poeci spotykali się na tej niwie wielokrotnie. W 1848, Słowacki, mimo że poważnie chory na gruźlicę, wyruszył do [Wielkopolski](#), by wziąć udział w [powstaniu](#). Jednak zamierzeń swych nie zrealizował. Wtedy też ostatni raz spotkał się z matką we [Wrocławiu](#).

Nigdy się nie ożenił. Był [rentierem](#). Przysyłane przez matkę pieniądze umiejętnie pomnażał, inwestując na paryskiej [giełdzie](#), m.in. w akcje kolei lyońskiej. Pozwoliło mu to zyskać niezależność finansową i umożliwiło wydawanie własnej twórczości. Nade wszystko jednak, mógł poświęcić się jej tworzeniu.

Pogrzeb

Juliusz Słowacki na łożu śmierci, szkic przyjaciela poety, Charles'a Pétiñiaud-Dubos

Grób Słowackiego na [cmentarzu Montmartre](#) (2006)

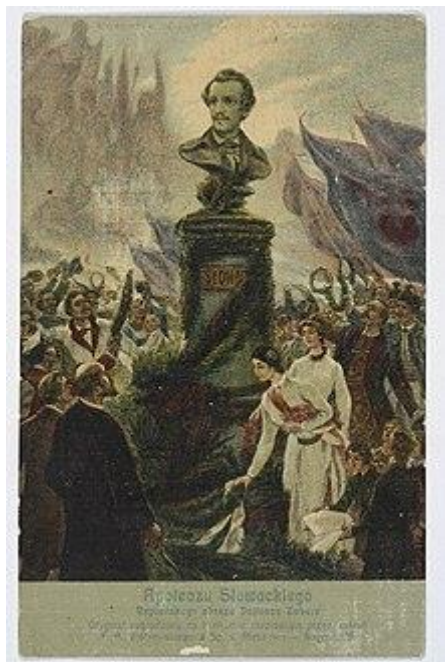
Sprowadzenie szczątków Juliusza Słowackiego do Polski: uroczyste przywitanie trumny w Gdyni, 1927 r.

Juliusz Słowacki zmarł na gruźlicę^[9] 3 kwietnia 1849 w mieszkaniu znajdującym się przy Rue de Ponthieu nr 34 (dawniej nr 30)^[10]. Został pochowany na paryskim [Cmentarzu Montmartre](#). Idea sprowadzenia prochów poety do kraju zrodziła się w pierwszych latach XX wieku. Postanowiono przenieść je do [Krakowa](#) i złożyć w podziemiach [katedry wawelskiej](#) w setną rocznicę urodzin wieszczka, przypadającą w 1909. Prezesem komitetu sprowadzenia zwłok Juliusza Słowackiego do Polski był prof. [Józef Kallenbach](#)^[11]. Stosowny komitet obywatelski zebrał odpowiednie fundusze, a pod koniec marca 1909 nadeszła z Francji zgoda na ekshumację i przewiezienie zwłok. Jednak kardynał [Jan Duklan Puzyra](#), biskup krakowski, stanowczo odmówił zgody na pochowanie ciała Juliusza Słowackiego na [Wawelu](#). Mimo nacisków opinii publicznej, swojego zdania nie zmienił, co, po kilku miesiącach, doprowadziło do rezygnacji z planów ponownego pochówku^[12]. 14 czerwca 1927, na polecenie [marszałka Józefa Piłsudskiego](#), [ekshumowano](#) szczątki Słowackiego^[13] i przewieziono do Polski, by złożyć je na Wawelu. Trumnę z prochami poety do brzegów Polski przywiózł transportowiec [ORP Wilia](#) pod dowództwem kmdr. [Czesława Petelenza](#)^[14], następnie z [Gdańska](#) popłynęła w górę [Wisły](#), do Warszawy na pokładzie bocznołowca [Mickiewicz](#), którym dowodził komandor por. Marynarki Wojennej RP – Walerian Antoniewicz^[15]. Statek, zanim dotarł do Warszawy, zatrzymywał się w portach: Grudziądz, Toruń, Włocławek, Płock, Modlin, gdzie miejscowa ludność składała hołd prochom wieszczka. 26 czerwca statek przybił do przystani w Warszawie, skąd orszak pogrzebowy przeszedł ulicami stolicy do katedry świętego Jana. Nazajutrz przewieziono trumnę Słowackiego na Dworzec Główny i wyruszyła pociągiem do Krakowa. 28 czerwca na dziedzińcu [zamku na Wawelu](#) odbyła się uroczysta ceremonia pogrzebowa. Na jej zakończenie Józef Piłsudski wypowiedział wielokrotnie cytowane słowa: *W imieniu Rządu Rzeczypospolitej polecam Panom odnieść trumnę Juliusza Słowackiego do krypty królewskiej, bo królom był równy*. Jego prochy

zostały złożone obok Adama Mickiewicza w [krypcie Wieszczów Narodowych](#) w [katedrze na Wawelu](#). Słowacki był ulubionym poetą Józefa Piłsudskiego.

Odnowiony, pierwotny grób Juliusza Słowackiego, zaprojektowany przez przyjaciela poety, francuskiego artystę Charles'a Pétiñaud-Dubos, można nadal oglądać na [Cmentarzu Montmartre](#).

Twórczość

Apoteoza Słowackiego, reprodukcja obrazu Juliusza Zubera na pocztówce wyd. w latach 1910–1930

Mimo iż Słowacki żył zaledwie 39 lat, jego twórczość literacka była obfita i różnorodna; poeta pozostawił po sobie 13 dramatów, blisko 20 poematów, setki wierszy, listów oraz jedną powieść. Stworzył również spójny system filozoficzny, który nazwał [filozofią genezyjską](#). Jako że spuścizna literacka Słowackiego była bogata tematycznie, jego twórczość podzielić można na cztery okresy^[16].

Na przemiany filozoficzno-estetyczne twórczości Słowackiego decydujący wpływ miało uwielbienie literatury [klasycystów](#), jakie panowało w domu poety. Włodzimierz Szturc uważał, że Słowacki zaczynał tworzyć jako [pseudoklasyk](#)^[17], a patronowali mu nie romantycy tacy jak [Lord Byron](#) czy [Percy Bysshe Shelley](#), ale [Wolter](#). Młody poeta próbował w tym czasie przetłumaczyć *Mahometa* Woltera. Inspirowany zaś tragedią *Mendog* napisaną przez swojego ojca, rozpoczął pracę nad swoim *Mindowem*.

Twórczość Słowackiego z tego najwcześniejszego okresu opierała się na oświeceniowym [deizmie](#), religijnym [sceptycyzmie](#) i [cynizmie](#). Obficie czerpała również z myśli takich pisarzy jak: [Francis Bacon](#), [Kartezjusz](#), [Baruch Spinoza](#), [Niccolò Machiavelli](#) czy [Innocent Gentillet](#). Głównym tematem jego ówczesnych dzieł (m.in. *Marii Stuart*) były wojny religijne, które uważał za maskę fanatyzmu i pretekst do wojny o władzę. Słowacki zastanawiał się przy tym: jeżeli wiadomo, że Boga nie ma, skąd chęć walki za religię i wiarę? W centrum tych dzieł tkwiła fascynacja złem, która z czasem (kiedy przyjęła cechy [fatalistyczne](#)) zadecydowała o zwrocie Słowackiego w stronę romantyzmu.

Pierwsze wiersze Słowackiego były bardziej swobodnymi przekładami z [Alphonse de Lamartine'a](#), [Thomasa Moore'a](#) oraz [Edmunda Spensera](#) niż oryginalnymi kompozycjami. Poważniejsze próby literackie tworzył od ok. 1825; debiutował zaś anonimowo

powieścią [bajroniczną](#) „Hugo” w 1830. W 1832 wydał pierwszy i drugi tom „Poezji” (trzeci ukazał się w 1833). Publikacje, zdradzające już romantyczny charakter jego twórczości, zawierały wczesne powieści poetyckie (m.in. *Żmija*, [Jan Bielecki](#), [Mnich](#), i wspomniana wyżej, tragedia *Maria Stuart*); nie wzbudziły one jednak zainteresowania emigracji polskiej w Paryżu. W następnych latach twórczość Słowackiego uległa przemianie; w liście do matki z 20 października 1835 pisał: „*znienawidziłem moje pierwsze utwory (...) rozwinęło się we mnie jakieś nowe piękności uczucie*”.

Za czynnik, który zadecydował o rozpoczęciu drugiego okresu myśli Słowackiego, nazywanego nieraz *etyką chrześcijańską*, uważa się lekturę [Konrada Wallenroda](#) Mickiewicza. Jego dzieła odrzucił wówczas wolterowski ład, a często zaczęły czerpać ze wzorców i rekwizytorni tragedii [Shakespeare’a](#). Wkrótce powstał poemat [W Szwajcarii](#) (1835–36) i liryki: „*Rozłączenie*”, *Rzym*, *Sumienie*. Ogromny wpływ na twórczość Słowackiego miały podróże m.in. do Włoch, Grecji, Egiptu, Palestyny i Libanu (tam powstał [Anelli](#)). Podczas pobytu we Florencji (1837/1838) rozpoczął intensywną pracę nad swoimi utworami. Powstał wtedy m.in.: [Ojciec zadżumionych](#) (1839), [Wacław](#). W grudniu roku 1838 wrócił do Paryża.

Z końcem lat 30. Słowacki w liście do Zygmunta Krasińskiego zapowiedział napisanie „wielkiego poematu w rodzaju [Ariosta](#), który ma się uwiązać z sześciu tragedii, czyli kronik dramatycznych”^[18]. W zamierzeniu miała to być swoista literacka kronika prezentująca [bajeczne początki państwa polskiego](#), nawiązująca do tradycji, legend i historii [pogańskich](#) czasów [Słowian](#)^[19]. Projekt doczekał się jednak tylko częściowej realizacji; powstały dwie tragedie romantyczne – [Balladyna](#) (1839) i [Lilla Weneda](#) (1840).

W 1844 zaczął pisać prozą poetycką swój niezwykły wykład filozofii: [Genezis z Ducha](#). W twórczości poety rozpoczął się tym samym okres intensywnej pracy nad filozofią genezyjską. Charakter genezyjski mają wszystkie późniejsze dzieła Słowackiego, z których na uwagę zasługują: [Samuel Zborowski](#) i [Król-Duch](#). Oba dzieła zapatrują się na oryginalny system filozoficzny autora z dwóch różnych perspektyw: egzystencjalnej, dotyczącej jednostki ludzkiej oraz [historiozoficznej](#).

Juliusz Słowacki od dziecka przekonany był o swoim geniuszu poetyckim i przeznaczeniu do roli przewodnika narodu, co podsycała w nim matka, Salomea. Zdaniem poety istnieją dwie drogi do poznania [absolutu](#). Pierwsza to poznanie naukowe, które jest jednak tylko częściowe i wymaga żmudnych, długotrwałych badań; druga natomiast polegała na objawieniu, natychmiastowo zapewniała wiedzę o wszechświecie. Objawienie staje się jednak udziałem jedynie jednostek wybitnych – stąd przekonanie Słowackiego, iż owe wybrane jednostki (natchnieni poeci) powinni przyjmować rolę duchowego przewodnika reszty narodu.

Stworzył oryginalne wielkie dramaty: [Kordian](#) 1834, [Balladyna](#) 1834 (wyd. 1839), [Horsztyński](#) 1835, [Lilla Weneda](#) 1840, [Mazepa](#) 1839, [Sen srebrny Salomei](#) 1843, [Ksiądz Marek](#) 1843, [Fantazy](#) 1845–46, poematy: [Anelli](#) 1838, [Beniowski](#) 1841 i *Król-Duch*. Uprawiał wyrafinowaną prozę poetycką – to *Genezis z Ducha* 1844. Szczyt jego poetyckiego geniuszu stanowi cykl tajemniczych liryków genezyjskich, gdzie daje wykładnię swojego systemu filozoficznego – ewolucji świata od materii do czystego ducha (poemat *Król-Duch* 1845–1849). Niesamowitym spełnionym proroctwem Słowackiego stał się jego wiersz [Pośród niesnasków Pan Bóg uderza...](#) z 1848, który wielokrotnie przywoływał [św. Jan Paweł II](#).

Filozofia genezyjska

 Osobny artykuł: [Filozofia genezyjska](#).

Millenaryzm Słowackiego

Romantyzm, a zwłaszcza romantyzm polski, obfitował w zainteresowania romantyków tajemno-spirytualnymi aspektami rzeczywistości i historii. Była to niejako programowa wręcz reakcja na filozofię racjonalności doby oświecenia. Obok mistycyzmu, popularne było też zwracanie się w kierunku zapomnianych, starych koncepcji filozoficzno-religijnych. Jedną z tych koncepcji była wczesnochrześcijańska idea [millenaryzmu](#). Dzieła Słowackiego prawdziwy renesans przeżyły w okresie Młodej Polski. Nawiązywał do niej m.in. [Antoni Lange](#) (powieść [Miranda](#), esej [Rzuty](#)), który w oparciu o wiedzę z dziedzin [okultyzmu](#), [spirytyzmu](#) i [buddyzmu](#) poddał krytyce i rozwinięciu filozofię genezyjską. Lange twierdził wręcz, że wyzwolenie narodu polskiego zapewnia nie twórczość Mickiewicza, ale wnikliwa lektura *Króla Ducha*^[20]. Podobny pogląd na tę sprawę mieli również inni poeci tego okresu, np. [Wacław Rolicz-Lieder](#) czy [Bogusław Adamowicz](#). [Tadeusz Boy-Żeleński](#) w zbiorze [felietonów](#) *Znasz li ten kraj?* ubolewał nad zaniedbaniem Słowackiego w polskim szkolnictwie, ówczesnej kulturze i świadomości czytelniczej względem wciąż wysokiej pozycji Adama Mickiewicza^[21].

Dzieła

Wiersze

- *Anioł ognisty – mój anioł lewy*
- *Do matki (Zadrzy ci nie raz serce...)*
- *Do Michała Rola Skibickiego*
- *Duma o Wacławie Rzewuskim* (1832)
- [Grób Agamemnona](#) (1839)
- [Hymn](#) (Bogarodzico, Dziewico!) (1830)
- [Hymn](#) (Smutno mi, Boże!) (1836)
- *Na sprowadzenie prochów Napoleona* (1840)
- *Nie wiadomo co, czyli romantyczność*
- [Oda do wolności](#) (1830)
- [Odpowiedź na „Psalm przyszłości”](#) (również pt. *Do autora „Trzech psalmów”*) (1845–1846)
- *Pogrzeb kapitana Mayznera* (1841)
- [Pośród niesnasków Pan Bóg uderza...](#) (1848)
- *Rozłączenie* (1835)
- *Rozmowa z piramidami*
- *Sowiński w okopach Woli* (1844)
- *Tak mi, Boże, dopomóż* (1842)
- [Testament mój](#) (1839–1840)
- *Uspokojenie* (1848)
- [W pamiętniku Zofii Bobrówny](#) (1844)

Powieści poetyckie

- [Jan Bielecki](#) (1830)
- *Król Ladawy* (fragm.)
- [Lambro](#) (1832)
- [Żmija](#) (1831)

Poematy

- [Anhelli](#) (1838)
- [Arab](#) (1830)
- [Beniowski. Poema](#) (1841–1846)
- [Genezis z Ducha](#) (1844)
- [Godzina myśli](#) (1832–1833)
- [Hugo. Powieść krzyżacka](#) (1830)
- [Król-Duch](#) (1845–1849)
- [Ojciec zadżumionych](#) (1838)
- [Poema Piasta Dantyszka herbu Leliwa o piekle](#) (1839)
- [Pan Tadeusz](#) (fragm.)
- [Podróż do Ziemi Świętej z Neapolu](#) (1836–1839)
- *Szanfary. Poemat arabski*
- [W Szwajcarii](#) (1835–1838)
- [Wacław](#) (1838)

Dramaty

- *Agezylausz* (fragm.) (1844)
- [Balladyna](#) (1834)
- *Beatrix Cenci* (w jęz. franc., fragm.) (1832)
- [Fantazy](#) (1844?)
- [Horsztyński](#) (1835)
- *Jan Kazimierz* (fragm.) (1841)
- [Kordian. Część pierwsza trylogii. Spisek koronacyjny](#) (1833)
- [Ksiądz Marek](#) (1843)
- [Księżę niezłomny](#) (1843)
- [Lilla Weneda](#) (1839)

- [Maria Stuart](#) (1830)
- [Mazepa](#) (1839)
- [Mindowe](#) (1829)
- [Samuel Zborowski](#) (fragm.) (1845)
- [Sen srebrny Salomei](#) (1843)
- [Zawisza Czarny](#) (fragm.) (1844–45)
- [Złota czaszka](#) (fragm.) (1842)